

29.08.2017

Pormestari

Sosiaali- ja terveysministeriö
Korpinen Helena
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

56 §

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksiksi ionisoivasta säteilystä

HEL 2017-008459 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon valtioneuvoston sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksista ionisoivasta säteilystä:

Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä selkeyttää nykyistä tilannetta, jossa määräykset, suositukset ja ohjeet ovat hajallaan lainsäädännössä, asetuksissa ja Säteilyturvakeskuksen säteilyturvallisuusohjeissa (ST-ohjeet). Viimeksi mainitut ovat turvallisuusluvan haltijalle olleet käytännössä tärkein ohjeistus. Niiden ongelmana on ollut se, että samoja asioita on käsitelty useassa eri aikaan vahvistetussa ohjeessa.

Yleisenä huomiona Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota laajamittaiseen säteilyvaaratilanteeseen varautumisen haasteisiin. Säteilyvaaratilanteessa toimiville on annettu annosrajoja, mutta resurssien turvaaminen laajamittaisessa ja pitkäaikaisessa tilanteessa voi olla vaikeaa. Voi syntyä tilanne, jossa toimijoilla ei ole riittävästi asiantuntijoita ohjaamaan ja valvomaan toimintaa ja myös riittävän mittauskapasiteetin turvaaminen voi olla haastavaa.

Yksityiskohtaiset kommentit:

Valtioneuvoston asetusluonnoksen 16 §:ssä ja siihen liittyvässä taulukossa 2 mainitaan avolähteet, mutta niitä ei ole mainittu eikä määritelty lakiehdotuksessa. Avolähde on kuitenkin säteilyturvakeskuksen ST-ohjeissa yleisesti käytetty termi.

Valtioneuvoston asetusluonnoksen 17 ja 18 §:ssä on säteilyturvallisuusasiantuntijan tehtävät kuvattu tarkasti, mutta säteilyturvallisuusvastaavan tehtäviä ei ole mainittu. Säteilyturvallisuusvastaava kuitenkin hoitaa kyseisiä tehtäviä, jos 17 §:n 1 momentin vaatimus ei toiminnanharjoittajan osalta täyty.

29.08.2017

Pormestari

Liitteessä 1 suureiden määritelmät olisivat havainnollisempia, jos yksiköt olisivat mukana taulukossa, jolloin erillistä yksikkö- ja tunnustaulukkoa ei tarvita. Taulukon 2. rivillä yksikkö on virheellisesti grey, pitää olla gray kuten 1. rivillä.

Taulukon 2 kohtaa avolähteet laboratoriossa on tarpeen tarkistaa siltä osin, pitäisikö suurin aktiivisuus kertomisen sijaan jakaa toiminnan mukaan annetulla luvulla tai muuttaa lukujen arvoja. Nyt erityisen riskialttiissa työssä aktiivisuutta pienennetään ennen vapaarajaan vertaamista ja yksinkertaisessa käsittelyssä taas suurennetaan.

Valtioneuvoston asetuseräluonnoksen 50 ja 51 §:n osalta ehdotuksessa periaatteet on kirjoitettu hyvin auki, mutta itse asetustekstissä vastuu- ja kustannusjako jäävät hieman epäselviksi. Suunnittelun kannalta on säteilyvaaratilanteissa suuri merkitys varautumisen tasolla (välineistö, robotiikka ja muu tarvittava kalusto).

Lausuntopyyntöjä koskevilla asetuksilla liikenneliikelaitoksen (HKL) toimintojen kannalta keskeisiä ovat erityisesti asetusten luonnonsäteilyä koskevat säädösehdotukset. Luonnonsäteilyä käsitellään yksityiskohtaisesti Säteilylain 18 luvussa sekä valtioneuvoston asetuseräluonnoksen 12 luvussa sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuseräluonnoksen 6 luvussa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuseräluonnoksen 20 §:ssä mainitut radonpitoisuuden ja radonaltistuksen viitearvot ovat asianmukaisia.

HKL mittaa säännöllisesti omavalvonnalla ja asiantuntijoiden avulla radonsäteilyä metrotunneleissa ja muissa tunneliin liittyvissä tiloissa. Metro-tunnelialueella työskentelevän henkilöstön sekä erityisesti sade- ja pohjavesipumppaamoissa tilapäisesti työskentelevien säteilyannosmääriä seurataan ja tarvittaessa käynnistetään asianmukaiset toimenpiteet sekä annetaan tarvittavat ohjeet säteilyaltistuksen pitämiseksi säädetyissä raja-arvoissa.

Uudessa kalliotunnelissa säteily voi heti louhinnan jälkeen ylittää viitearvon huomattavasti. Säteilyn määrää voidaan kuitenkin alentaa merkittävästi tuuletuksella. Metrojunien aiheuttama mäntäefekti tuulettaa käytössä olevaa tunnelia tehokkaasti. Helsingin nykyisessä metrotunnelissa radonista aiheutuva säteily onkin vähäistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

29.08.2017

Pormestari

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta ionisoivasta säteilystä
- 2 Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä
- 3 Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta ionisoivasta säteilystä
- 4 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä
- 5 HKL:n lausunto 21.8.2017
- 6 Pelastuslaitoksen lausunto 21.8.2017
- 7 Kaupunkiympäristön ympäristöpalvelut -yksikön lausunto 9.8.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 31.8.2017.

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §